

Toimintasuunnitelma 2025

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto

PALVELUVALIKOIMA

Tjänstebudet | Choices in health care

Sisältö

1	Terveysthuollon palveluvalikoimanuuvosto 2025	5
1.1	Terveysthuollon palveluvalikoimanuuvosto.....	5
1.2	Neuvoston kokoukset.....	6
1.3	Neuvoston sihteeri.....	6
1.4	Asiantuntijaverkosto	6
2	Keskeiset tavoitteet ja tehtävät vuodelle 2025	8
2.1	Toimintaympäristö 2025.....	8
2.2	Jaostot ja suositusvalmistelu.....	9
2.2.1	Puheenjohtajien jaosto	9
2.2.2	Kuantamistutkimusten jaosto.....	9
2.2.3	Lasten ja nuorten psykososiaalisten menetelmien jaosto.....	10
2.2.4	Lisääntymisterveysten jaosto	11
2.2.5	Lääkejaosto	11
2.2.6	Mielenterveys, päihtet ja kipu -jaosto	12
2.2.7	Plastiikkakirurgian jaosto	12
2.2.8	Vuonna 2025 käynnistyvät uudet jaostot	12
2.2.9	Suositusten päiittäminen.....	12
2.3	Yhteistyöverkostot, sidosryhmät ja iestintä.....	13
2.3.1	Kansainvälinen yhteistyö.....	13
2.3.2	Seminaarit ja sidosryhmätapaamiset.....	14
2.3.3	Viestintä.....	14
2.4	Muu toiminta.....	15
2.4.1	Säädösvalmistelun ja säädösten toimeenpanon tukeminen.....	15
2.5	Toiminnan kehittäminen	15
2.5.1	Palkon suositusvalmistelun kehittäminen	15
2.5.2	Tiedon hyödyntäminen ja suositusten vaikuttavuuden seuranta	16
2.5.3	Internetsivujen päiittäminen	16
2.5.4	Koulutuksen kehittäminen	17
2.6	Talous	17

PÄÄSIHTEERIN TERVEISET

Terveystieteiden toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Vuosi 2025 tuo mukanaan merkittäviä kehityskulkuja, jotka vaikuttavat palveluvalikoiman määrittelyyn ja päätöksentekoon. Hyvinvointialueiden vakiintuminen, tietopohjan vahvistuminen ja EU:n terveysteknologian arviointiasetuksen voimaantulo asettavat uusia haasteita ja mahdollisuuksia palveluvalikoimaneuvoston työlle. Samalla terveydenhuollon taloudelliset realiteetit ja henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet korostavat entisestään vaikuttavuusarvioinnin ja sen perusteella tehtävän resurssien kohdentamisen tärkeyttä.

Viime vuosina kiinnostus Palkon toimintaan on kasvanut merkittävästi. Tämä näkyy laajentuneena vuoropuheluna eri sidosryhmien kanssa, rakentavana kriittisenä palautteena sekä aktiivisena yhteiskunnallisena keskusteluna. Samalla Palkon työ ja toiminnan vaikutukset ovat herättäneet myös voimakkaita tunteita, mikä on ilmennyt muun muassa mielenosoituksina ja sosiaalisen median kampanjoina.

Palkon tavoitteena on vahvistaa asiantuntijayhteistyötä sekä kehittää entistä avoimempaa ja osallistavampaa vuorovaikutusta sidosryhmien ja kansalaisten kanssa. Potilasnäkökulma on keskeinen osa suositusvalmistelua, ja pyrimme varmistamaan sen huomioimisen joustavilla ja potilasryhmien erityispiirteet huomioivilla menettelytavoilla. Hyvä päätöksenteko edellyttää paitsi vahvaa tutkimusnäytön ja kustannusvaikuttavuuden arviointia, myös kykyä kuunnella ja ymmärtää niiden ihmisten näkökulmia, joita päätökset koskevat.

Vuonna 2025 jatkamme työtämme julkisesti rahoitettujen terveydenhuollon palveluiden vaikuttavuuden, turvallisuuden sekä yhdenvertaisen ja oikeudenmukaisen saatavuuden varmistamiseksi. Tehtävämme on vaativa ja monitahoinen, mutta vahvan asiantuntijayhteisön ja avoimen vuorovaikutuksen avulla voimme edistää yhdenvertaisuuden huomioivaa palveluvalikoiman määrittelytyötä.

Kiitän kaikkia yhteistyökumppaneitamme sitoutumisesta ja rakentavasta vuoropuhelusta. Jatketaan yhdessä työtä, jolla on merkitystä jokaiselle suomalaiselle.

Hanna-Mari Jauhonen, pääsihteeri

Helmikuu 2025

1 Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvosto 2025

1.1 Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvosto

Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvoston (Palko) lakisääteisenä tehtävänä on seurata, määritellä ja antaa suosituksia Suomen terveystenhuollon palveluvalikoiman kokonaisuudesta. Lisäksi Palko hyväksyy säteilylain 111 §:n tarkoittamat oireettoman henkilön lääketieteellisen säteilyaltistuksen kriteerit (kuvantamisen kriteerit). Palveluvalikoimaneuvoston tehtävänä on myös antaa lausuntoja palveluvalikoiman soveltamisesta sekä osallistua kotimaiseen ja kansainväliseen keskusteluun terveystenhuoltopalvelujen sisällöstä.

Palveluvalikoimaa sovelletaan sekä julkisesti järjestetyssä terveystenhuollossa että yksityisessä terveystenhuollossa, jonka kustannuksia korvataan sairausvakuutuksesta. Palveluvalikoiman määrittelyn tavoitteena on varmistaa, että julkisesti rahoitettavat terveystenpalvelut ovat vaikuttavia, turvallisia ja kustannuksiltaan hyväksyttäviä ja että ne pystyvät oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti vastaamaan koko väestön terveystenhuollon tarpeisiin. Kuvantamisen kriteerit velvoittavat kaikkea terveystenhuoltoa.

Neuvosto toimii sosiaali- ja terveystenministeriön yhteydessä ja sen toiminta käynnistyi vuonna 2014. Nykyisen neuvoston toimikausi on 1.7.2023-30.6.2026. Puheenjohtajan lisäksi neuvostossa on 15 jäsentä ja heillä on henkilökohtaiset varajäsenet. Asioiden valmistelua varten neuvosto voi asettaa jaostoja. Lisäksi neuvostolla on pysyvien asiantuntijoiden verkosto, jota se voi täydentää tarpeen mukaan. Neuvoston käytännön toiminnasta vastaa pysyvä sihteeristö. Sihteeristön päällikkönä toimii pääsihteerit. Sihteeristö toimii osana STM:n ohjausosastoa ja sen ohjausyksikköä.

1.2 Neuvoston kokoukset

Palveluvalikoimaneuvosto kokoontuu 8–9 kertaa vuoden 2025 aikana.

Terveystieteiden palveluvalikoimaneuvoston (Palko) kokous on varsinainen päätöksentekaelin, joka mm. päättää palveluvalikoimaa määrittävien suositusten sekä kuvantamiskriteerien laatimisen aloittamisesta, niiden hyväksymisestä sekä jaostojen perustamisesta ja jäsenistä sekä asiantuntijoiden valitsemisesta sekä ohjaa suositusten ja kriteerien valmistelua.

Suosituksen ja kriteerien lisäksi kokouksissa käsitellään pyydetty lausunnot ja päätetään palveluvalikoiman määrittelyn periaatteista, prosesseista ja neuvoston toimintaperiaatteista. Palveluvalikoimaneuvoston sihteeristö hankkii tarvittavat selvitykset ja asiantuntijalausunnot sekä valmistelee asiat kokouksikäsitellyä varten neuvoston jaostojen kanssa.

1.3 Neuvoston sihteeristö

Neuvostolla on päätoiminen pääsihteeri ja pysyvä sihteeristö. Sihteeristön keskeinen tehtävä on valmistella yhteistyössä jaostojen kanssa suositus- ja kriteeriluonnokset sekä huolehtia mm. neuvoston ja jaostojen kokousten valmistelusta, viestinnästä ja sidosryhmäyhteistyöstä. Sihteeristöä johtaa päätoiminen pääsihteeri.

Sihteeristön käytettävissä on tällä hetkellä neljä vakinaista erityisasiantuntijan virkaa, kaksi määräaikaista erityisasiantuntijan virkaa ja yksi assistentin vakinaisen virka. Lisäksi sihteeristössä on käytössä kolmen sivutoimisen asiantuntijasihteerin osa-aikainen työpanos.

1.4 Asiantuntijaverkosto

Palveluvalikoiman määrittelyyn osallistuvien asiantuntijoiden verkostoa täydennetään tarvittaessa neuvoston toimikauden ajaksi. Tarve määräytyy neuvoston käsittelyyn tulevien aiheiden ja perustettujen jaostojen toiminnan mukaan. Kaksi etiiikkaan erikoistunutta asiantuntijaa jatkavat eettisen arvioinnin

kehittämistyötä. Asiantuntijoiden luettelo on nähtävillä palveluvalikoiman evoston kotisivuilla.

2 Keskeiset tavoitteet ja tehtävät vuodelle 2025

2.1 Toimintaympäristö 2025

Suomen terveydenhuollon toimintaympäristö on murroksessa. Toimintaympäristössä on merkittäviä haasteita, mutta myös mahdollisuuksia ja nämä vaikuttavat myös Palkon toimintaan. Väestön ikääntyminen lisää palvelutarpeita erityisesti pitkäaikaissairauksien hoidossa ja ennaltaehkäisyssä sekä toimintakyvyn tukemisessa, mikä korostaa tarvetta resurssien tehokkaalle kohdentamiselle. Terveydenhuollon henkilöstön saatavuus vaikuttaa suoraan palvelujen saatavuuteen, kun taas tiukentuva taloudellinen tilanne ja julkisen sektorin kestävyysvaje tuovat mukanaan tarpeen priorisoida vaikuttavia ja kustannusvaikuttavia palveluita. Samalla uusien terveydenhuollon menetelmien ja teknologioiden, kuten yksilöllistetyn lääketieteen, syöpälääkkeiden, digitaalisten hoitomuotojen ja tekoälysovellusten hallittu niin sosiaalisen, taloudellisen kuin myös ekologisen kestävyys huomioiva käyttöönotto vaatii jatkuvaa arviointia ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Euroopan unionin terveydenhuollon teknologioiden arviointia koskeva asetus tuo uusia velvoitteita kansallisiin arviointiprosesseihin. Tämä vaatii myös Palkolta arviointiprosessien päivittämistä vastaamaan kansainvälistä kehitystä. Samaan aikaan tarve yhdenmukaistaa palveluja ja kaventaa alueellisia eroja palvelujen saatavuudessa korostuu entisestään.

Palkon rooli tässä toimintaympäristössä on keskeinen. Neuvostolta odotetaan suosituksia, jotka perustuvat vahvaan näyttöön ja sen arviontiin, huomioivat eettiset näkökulmat ja tukevat terveydenhuollon resurssien oikeudenmukaista kohdentamista. Suositusten avulla pyritään varmistamaan, että julkisesti rahoitettavat terveystalvelut ovat vaikuttavia, turvallisia ja kustannusvaikuttavia, ja että ne vastaavat koko väestön tarpeisiin yhdenvertaisesti.

Priorisointi on Palkon toiminnan ytimessä, mutta se ei ole yksinkertaista. Resurssien rajallisuus tekee valintojen tekemisestä välttämätöntä, mutta samalla

haastavaa. Uusien menetelmien vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta ei aina ole riittävää näyttöä, ja päätökset voivat kohdistua herkästi pieniin ryhmiin, joilla on erityisiä tarpeita. Näissä tilanteissa päätöksenteon eettisyys ja läpinäkyvyys ovat erityisen tärkeitä.

Palkon työssä on tärkeää varmistaa, että suositukset tukevat terveydenhuollon vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden parantamista. Tämä edellyttää jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa, kattavaa näytön keruuta ja arviointia sekä strategista otetta suositusten käytännön vaikutusten seuraamisessa. Toimintaympäristön vaatimukset ohjaavat Palkon toimintaa yhä enemmän kohti kokonaisvaltaista sekä sosiaalisesti että taloudellisesti kestävää, vaikuttavaa ja ympäristövaikutukset huomioivaa terveydenhuollon palveluvalikoiman määrittelyä ja sen kehittämistä.

2.2 Jaostot ja suositusvalmistelu

2.2.1 Puheenjohtajien jaosto

Puheenjohtajien jaoston tehtävänä on osallistua Palveluvalikoimaneuvoston periaatteellisesti tärkeiden asioiden ja linjausten valmisteluun yhteistyössä sihteeristön kanssa. Lisäksi puheenjohtajien jaosto osallistuu prosessien kehittämiseen yhteistyössä sihteeristön kanssa. Vuonna 2025 on suunnitteilla prosessikuvausten kehittäminen ja päivittäminen. Lisäksi palveluvalikoiman määrittelyn periaatteiden ja kriteerien soveltamista kehitetään yhdenmukaisemmaksi eri menetelmien ja suositusten välillä.

2.2.2 Kvantamistutkimusten jaosto

Kvantamistutkimusten jaoston tehtävänä on valmistella röntgen- ja isotooppi-tutkimukseen pääsyn kriteerejä oireettomalle henkilölle taudin varhaista toteamista varten (säteilylaki 111 §).

Hammaslääketieteen viimeiset panoraamaröntgentutkimusten kriteerit tulivat voimaan 1.2.2025. Näiden osalta hoidetaan tiedotusta ja kerätään vaikuttavuustietoa. Hammaslääketieteen kartiokeilatietokonetomografiatutkimusten oikeutusta arvioidaan Palveluvalikoimaneuvoston päätösten mukaisesti.

Jaostolla on työn alla hoidetun imusolmukesyövän jälkeen oireettomalle henkilölle tehtävien kuvantamistutkimusten oikeutuksen arviointi. Jaosto käynnistää vuoden aikana myös toisen syöpäsairauden hoitojen jälkeen tehtävien kuvantamistutkimusten oikeutuksen arvioinnin. Koska jaoston tehtävä rajoittuu ionisoivalle säteilylle altistaviin tutkimuksiin, harkitaan tapauskohtaisesti myös tarvetta suosituksille, joissa huomioitaisiin myös muut kuvantamistutkimukset kuten magneettikuvaus ja ultraäänitutkimukset.

Jaosto kokoontuu 10–11 kertaa vuodessa ja lisäksi pienryhmät valmistelevat asioita kokousten väliaikoina. Jaosto pitää tarvittaessa webinaareja sidosryhmille valmisteilla olevista kriteereistä. Jaoston työtä integroidaan eurooppalaiseen yhteistyöhön Euroopan komission yhteisrahoitteisen hankkeen puitteissa.

2.2.3 Lasten ja nuorten psykososiaalisten menetelmien jaosto

Palko perusti lasten ja nuorten psykososiaalisten menetelmien jaoston kokouksessaan 27.8.24. Jaosto sai tehtäväksi valmistella suosituksen lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten lievien ja keskivaikeiden komplisoitumattomien mielenterveyden oireiden ja häiriöiden varhaisen tuen ja hoidon psykososiaalisista menetelmistä perustason palveluissa. Suosituksessa terveysongelmina ovat masennus, ahdistus ja käytöshäiriöt.

Jaosto jatkaa vuonna 2025 edellisenä syksynä aloittamaansa työtä. Suosituksen rajaukset ja aikataulu täsmentyvät työn edetessä. Jaosto kokoontuu 4 kertaa kevätkaudella ja 3–4 kertaa syyskaudella. Kokouksista pidetään läsnä tilaisuuksina vähintään yksi kokous keväällä ja yksi syksyllä niin, että niihin on myös etäosallistumismahdollisuus. Tarvittaessa pidetään sähköpostikokouksia.

2.2.4 Lisääntymisterveyden jaosto

Lisääntymisterveyden jaostossa on valmisteilla hedelmöityshoitoja ja lisääntymisterveyden muita menetelmiä käsittelevä suosituskokonaisuus, jonka ensimmäinen osa, taustoittava esiselvitys, julkaistiin elokuussa 2024. Toisena osana kokonaisuutta valmistellaan suositus koskien lääketieteellisin perustein toteutettavia hedelmöityshoitoja. Suositusvalmistelu on osoittautunut monitahoiseksi. Lisätietojen keruuta, sidosryhmien kuulemista ja informointia tullaan suunnittelemaan. Keväälle 2025 on ohjelmoitu neljä jaoston kokousta, ja työtä jatketaan syyskaudella. Päivitetyн työsuunnitelman mukaan kyseisen suosituksen tulisi valmistua vuoden 2025 aikana. Kolmannen, ei-lääketieteellisillä indikaatioilla toteutettavien hedelmöityshoitojen suositusvalmistelu aloitetaan 2025 aikana ja liitetään siihen erityisryhmiä koskevat suositukset.

2.2.5 Lääkejaosto

Lääkejaosto jatkaa vuodelta 2024 siirtyvien lääkesuosittelujen valmistelua (6 kpl).

Lääkejaosto jatkaa Fimean arviointiraporttien tai –lausuntojen pohjalta uusien sairaalalääkkeiden tai indikaatiolaajennusten suositusvalmistelua, joita vuoden 2025 arvioidaan valmistuvan 8–10 suositusta. Pohjoismaisesta JNHB-yhteistyöstä valmistunee myös 1–2 kliinisen arvioinnin raporttia, joiden pohjalta aloitetaan suositusvalmistelu.

EU:n HTA-asetus tulee voimaan tammikuussa 2025. Yhteiset HTA asetuksen mukaiset arvioinnit aloitetaan uusista myyntiluvan saaneista syöpälääkkeistä ja ATMP (Advanced Therapy Medicinal Products) valmisteista. Ensimmäisten yhteiseurooppalaisten kliinisten arviointiraporttien odotetaan valmistuvan v. 2025 loppupuolella, joiden pohjalta tehdään kansallisia arviointeja ja suosituksia myös Fimeassa ja Palkossa. HTA-asetuksen toimeenpanon avuksi on perustettu yhteiseurooppalainen konsortio Belgian johdolla, jossa Palko on mukana. Konsortion toimintaan osallistuminen vaatii lisäkoulutusta ja –resursseja.

2.2.6 Mielenterveys, päihteet ja kipu -jaosto

Jaostolle ei ole toistaiseksi annettu uusia suosituksia valmisteltavaksi vuodelle 2025.

2.2.7 Plastiikkakirurgian jaosto

Plastiikkakirurgian jaostossa on valmisteltavana neljän plastiikkakirurgista leikkaushoitoa edellyttävän terveysongelman suosituskokonaisuus. Arvioitavat menetelmät ovat rintojen pienennysleikkaus, lihavuuskirurgian jälkeisten runsaiden ihopoimujen kirurginen poisto, lipedeeman hoito ja vatsalihasten erkaantumman kirurginen korjaus. Kunkin terveysongelman kohdalla on tarkoitus määritellä lääketieteellisesti perustellun hoidon rajaukset, jolloin leikkaushoito kuuluu julkiseen terveydenhuollon palveluvalikoimaan. Työ on alkanut vuonna 2022, mutta se keskeytyi noin vuodeksi kesällä 2023. Suositusvalmistelu on käynnistynyt uudelleen elokuussa 2024 kookkaiden rintojen lääketieteellisesti perustellun kirurgisen hoidon (reduktioplastia) koskevan suosituksen valmistelulla.

2.2.8 Vuonna 2025 käynnistyvät uudet jaostot

Palveluvalikoimaneuvosto päättää tarvittaessa uuden jaoston perustamisesta. Neuvosto on saanut toimeksiannon Sosiaali- ja terveysministeriöltä seulontojen arvioimiseksi. Palko päätti kokouksessaan 6.2.2025 perustaa seulontajaoston tätä tehtävää varten.

2.2.9 Suositusten päivittäminen

Suosituksien ajantasaisuus ja päivittämisen tarve huomioidaan vähintään vuosittain valmisteltaessa toimintasuunnitelmaa. Lisäksi päivittämisen tarve voi tulla arvioitavaksi muusta syystä esimerkiksi lainsäädännön muuttuessa tai uuden tutkimusnäytön takia. Päivittämisen prosessi ja periaatteet on kuvattu [Palkon käsikirjassa](#). Palko on käynnistänyt v. 2024 sukupuolidysforiaa koskevien suositusten päivittämisen muuttuneen lain säädännön johdosta. Samalla

arvioidaan menetelmiä koskevan suosituksen sisällöllisen päivittämisen tarvetta. Arvioinnin perusteella päätetään, onko suosituksia tarve päivittää lain-säädännön muutosten huomioimisen lisäksi muilta osin.

2.3 Yhteistyöverkostot, sidosryhmät ja viestintä

2.3.1 Kansainvälinen yhteistyö

Palkon sihteeristö osallistuu EU:n säteilyturvallisuusedirektiivin kansalliseen toimeenpanoon erityisesti kuvantamiskriteerien ja radioaktiivisten lääkkeiden suosituksien valmistelussa. Osana Euroopan komission Preparatory Joint Action -hanketta (PrISMA) Palko valmistautuu kehittämään kuvantamiskriteerejä kansainvälisessä yhteistyössä ja edistämään yhteiseurooppalaista linjausta oireettomien henkilöiden säteilytutkimusten oikeutuksen kriteereistä. Lisäksi Palko osallistuu hankkeeseen, jossa pyritään yhdenmukaistamaan radioaktiivisten lääkkeiden arviointia ja vahvistamaan yhteistyötä erityisesti muun kuin kliinisen arvioinnin osalta.

Kansainvälisessä toiminnassa huomioidaan myös EU:n HTA-asetuksen mukaiset vaatimukset, jotka koskevat kansallisten lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden arviointiprosessien kehittämistä. EU:n HTA-asetuksen toimeenpano on alkanut vuoden 2025 tammikuussa. Palkon sihteeristö osallistuu EU:n HTA-toimijoiden konsortioon, joka tuottaa yhteistyössä lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden kliinisiä arviointeja. Konsortion toimintaan osallistuminen vaatii lisäkoulutusta ja –resursseja.

Suomi on vuonna 2025 Pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajamaa. Palkon sihteeristö osallistuu lääkkeiden taloudellisen arvioinnin pohjoismaisen seminaarin suunnitteluun ja toteutukseen. Lisäksi Palko osallistuu ja tiivistää yhteistyötä pohjoismaisen HTA-verkoston toimijoiden kanssa.

2.3.2 Seminaarit ja sidosryhmätapaamiset

Palko järjestää avoimia seminaareja ja sidosryhmätapaamisia sekä sisäisiä Palkolle ja sen jaostoille kohdennettuja seminaareja. Myös sidosryhmille suunnattuja webinaareja ja tiedotustilaisuuksia järjestämistä jatketaan, ja suositusten julkaisun jälkeen niistä tiedottamista kehitetään.

Palkon sihteeristö osallistuu seminaareihin ja kongresseihin, jotka liittyvät palveluvalikoimaneuvoston tehtäväalueeseen.

2.3.3 Viestintä

Palveluvalikoimaneuvoston suositukset, kriteerit, lausunnot ja muut kannanotot perusteluineen julkaistaan kotisivuilla www.palveluvalikoima.fi. Ennen suositusten lopullista hyväksymistä suositusluonnos julkaistaan www.otakantaa.fi -sivustolla julkista kommentointia varten. Otakantaa kommenteista tehdään yhteenveto, joka julkaistaan yhdessä suosituksen kanssa. Kuvantamisen kriteerit julkaistaan www.lausuntopalvelu.fi -sivustolla. Lausunnoista tehdään yhteenveto, joka julkaistaan osana valmistelumuistiota.

Palkon sihteeristö esittelee Palkon toimintaa eri terveydenhuollon sektoreille käyttäen siihen parhaiten soveltuvia ja resurssit huomioivia menetelmiä kuten luennot, pääkirjoitukset ja puheenvuorot Palkon nettisivuilla sekä yleiset tiedotustilaisuudet joko etänä, hybridinä tai läsnäolotilaisuuksina.

Palkon suositukset siirretään Terveysporttiin ja indeksoidaan Lääkärin tietokantaan. Tämä parantaa niiden saavutettavuutta.

Palkon ja jaostojen jäsenet viestivät omissa organisaatioissaan Palkon toiminnasta ja vastaavat omalta osaltaan suositusten käyttöönotosta.

2.4 Muu toiminta

Palveluvalikoimaneuvoston jäsenet ja sihteeristö osallistuvat asiantuntijoina Suomen julkisesti rahoitetusta terveydenhuollon palveluvalikoimasta käytävään keskusteluun ja seuraa muiden EU-maiden toimintaa palveluvalikoimiensa määrittelyssä.

2.4.1 Säädosvalmistelun ja säädösten toimeenpanon tukeminen

Palko osallistuu aktiivisesti palveluvalikoiman periaatteiden säädosvalmisteluun sekä terveydenhuollon menetelmien arviointitoiminnan ja siihen liittyvän päätöksenteon organisoitumismallin selvittämiseen. Lisäksi kehitetään sairaala- ja avohoidon lääkkeiden arviointiprosesseja ja kriteereitä siten, että ne ovat entistä yhdenmukaisempia ja tukevat lääkkeiden käyttöönottoa riippumatta annostelumuodosta.

2.5 Toiminnan kehittäminen

2.5.1 Palkon suositusvalmistelun kehittäminen

Palkon suositusvalmisteluprosessien kehittämistä jatketaan. Prosessikuvaukset uudistetaan, jotta ne tukevat suositusvalmistelua ja informoivat myös ulkoisia sidosryhmiä paremmin. EU:n HTA-asetuksen vaatimukset ja kansalliset tarpeet huomioidaan osan prosessien kehittämistä.

Lääkejaostossa on aloitettu useita kehittämisprojekteja v. 2024, joita jatketaan vuonna 2025. Näitä ovat mm. lääkkeiden indikaatiolaajennusten arviointi- ja suositus pilotti yhteistyössä arviointiylilääkäriverkoston ja Fimean kanssa. Lisäksi hintaneuvotteluiden toteuttamista suositusvalmistelun aikana on tavoitteena kehittää. Vuonna 2024 kehitettiin lääkesuosituksen eettistä arviointia varten työkalu, jota testataan vuoden 2025 aikana. Lääkejaoston arviointityön tueksi on tarkoitus kehittää myös tietojen raportointinäköymä, johon kootaan

tietoja valmistuneista suosituksista ja käynnissä olevista suositusvalmisteluista käyttöaiheittain.

2.5.2 Tiedon hyödyntäminen ja suositusten vaikuttavuuden seuranta

Suosituksen valmisteluprosesseissa on tahtotilana kehittää ja laajentaa systemaattisemmin kansallisten rekstereiden ja tietokantojen hyödyntämistä. Tähän käytetään myös alihankintapalveluita, jota varten on laadittu puitesopimus.

Systemaattisten katsausten ja näytönastekatsausten hankintaa palveluntuottajilta jatketaan vuonna 2024 kilpailutettuun puitesopimusjärjestelyyn valituilta palveluntuottajilta.

Taloudellisen arvioinnin osa-aluetta suositusten valmistelussa vahvistetaan. Vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden arviontiin käytetään taloudellisen arvioinnin menetelmiä, joita voidaan hankkia puitesopimustuottajilta. Nämä tukevat menetelmien käyttöönoton resurssi ja budjettivaikutusten arviointia.

Pidemmän aikavälin kehittämistavoite jatkuen useamman vuoden ajalle on suositusten implementoitumisen ja suositeltujen menetelmien vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden seuranta, jota pyritään kehittämään osana vaikuttavuuden tietopohjan kehittämistä use-case tyypeisinä pilotteina. Näillä toiminnoilla pyritään vahvistamaan suositusten käytännön vaikuttavuutta ja hyötyjen todentamista.

2.5.3 Internetsivujen päivittäminen

Palkon kotisivut uudistetaan käyttäjäystävällisemmiksi ja samalla korjataan havaitut saavutettavuuspuutteet. Rakenteeseen sisällytetään päivitetty prosessikuvaukset ja samalla toteutetaan suositus- ja kriteerivalmistelua ohjaavan käsikirjan rakenteen päivittäminen. Hakutoimintoja parannetaan, jotta suositukset ja tiedot ovat helposti löydettävissä.

Palkon viestintäsuunnitelma päivitetään ja tarkennetaan. Viestinnällä pyritään varmistamaan suositusten tunnettavuutta ja tiedon välittymistä uusista suosituksista ja kriteereistä terveydenhuollon toimijoille ja päätöksentekijöille.

2.5.4 Koulutuksen kehittäminen

Palkon jäsenille, asiantuntijoille ja jaostojen edustajille tarjottavien koulutusten sisältöä päivitetään vastaamaan Palkon käsikirjassa kuvattuja arviointiperiaatteita ja prosesseja. Koulutusten painopisteinä ovat terveydenhuollon menetelmien arvioinnin (HTA) viitekehys ja arviointiperiaatteiden ja -kriteerien soveltaminen suositusten ja kriteerien valmistelussa sekä osallistujien osaamisen kehittäminen. Näin varmistetaan, että kaikki toimijat tuntevat suositusten ja kriteerien valmistelun perusteet ja työkalut.

2.6 Talous

Neuvoston toimintamääräraha vuonna 2025 on noin 300 000 euroa. Merkittävimmät menoerät ovat kirjallisuuskatsausten hankinnat neuvoston suositusten perustaksi sekä neuvoston ja sen jaostojen kokouksiin liittyvät kustannukset. Määräraha ei sisällä päätoimisen sihteeristön palkkauskustannuksia, eikä jäsenille tai sivutoimisille sihteereille maksettavia kokouspalkkioita.